

Κωδικός Μαθήματος MLAW-513	Τίτλος Μαθήματος Δίκαιο Ανταγωνισμού	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 10
Τμήμα Νομική	Εξάμηνο Χειμερινό/Εαρινό	Προσπαιτούμενα Κανένα
Κατηγορία Μαθήματος Επιλογής	Γνωστική Περιοχή Ευρωπαϊκό Δίκαιο Επιχειρήσεων	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνικά
Επίπεδο Μαθήματος Μεταπτυχιακό	Έτος Σπουδών 1 ^ο	Λέκτορας(ες) Δημήτριος Λιακόπουλος

Στόχοι του Μαθήματος:

Η θέσπιση κανόνων διασφάλισης ενός «υγιούς», ελεύθερου, αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά μεταξύ των επιχειρήσεων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες σε μια ανοικτή οικονομία της αγοράς. Ο ανταγωνισμός συνιστά τη βάση μιας ανοικτής αγοράς εφόσον μειώνει τις τιμές, βελτιώνει την ποιότητα και διευρύνει τις επιλογές των καταναλωτών, τονώνοντας ταυτόχρονα την καινοτομία. Το δίκαιο του ανταγωνισμού στοχεύει ακριβώς στην προώθηση του αποτελεσματικού και ανόθευτου ανταγωνισμού στην αγορά, με εξαίρεση κάποιους κλάδους της οικονομίας όπου είναι δυνατό να θεσπίζονται περιοριστικά του ανταγωνισμού μέτρα για λόγους ευρύτερου κοινωνικού συμφέροντος ή ευρωπαϊκής ή εθνικής πολιτικής.

Μέσα στα πλαίσια ενός μεταπτυχιακού προγράμματος νομικής, ο στόχος του μαθήματος του δικαίου του ανταγωνισμού είναι να παράσχει στους φοιτητές μία όσον το δυνατό πληρέστερη θεωρητική αλλά και πρακτική θεώρηση των πιο πάνω βασικών επιδιώξεων αλλά και προκλήσεων που έχει ο νομοθέτης ενόψει της διαρκούς αναβάθμισης των κανόνων ανταγωνισμού στην αγορά. Στόχος του μαθήματος είναι, επίσης, η ανάπτυξη εκ μέρους των φοιτητών μίας κριτικής προσέγγισης ως προς την αποτελεσματικότητα των εθνικών Επιτροπών Προστασίας του Ανταγωνισμού αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να πατάξουν αντι-ανταγωνιστικές συμπεριφορές εντός των αγορών (π.χ. καρτέλς, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά). Περαιτέρω συναφής είναι και ο στόχος έρευνας στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε να διαπιστωθούν και να αξιολογηθούν, μεταξύ άλλων, ιδιαιτέρως πολύπλοκες πτυχές του δικαίου του ανταγωνισμού που αφορούν γοργά εξελισσόμενους τομείς της αγοράς όπως ο τομέας της πληροφορικής και της ενέργειας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με την ολοκλήρωση των διαλέξεων στο μάθημα Δίκαιο του Ανταγωνισμού, οι φοιτητές:

1. Θα έχουν αναπτύξει ένα σωστό και μεθοδικό τρόπο προσέγγισης του Δικαίου του Ανταγωνισμού, ο οποίος θα συνδυάζει αρμονικά το τρίπτυχο Εντοπισμός – Ανάλυση – Εφαρμογή του Δικαίου του Ανταγωνισμού.
2. Θα έχουν αναπτύξει ένα σωστά δομημένο ερευνητικό προσανατολισμό αναφορικά με την αναζήτηση και την κριτική αξιολόγηση νομολογίας/νομοθεσίας, αλλά και βιβλιογραφίας.
3. Θα έχουν εργασθεί τόσο σε ατομικό αλλά κυρίως σε ομαδικό επίπεδο και θα έχουν εκφρασθεί και ειδικότερα επιχειρηματολογήσει μέσα στα πλαίσια ενός εποικοδομητικού (ακαδημαϊκού) διαλόγου.
4. Θα έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες που απαιτούνται για προβολή και παρουσίαση σωστά δομημένων νομικών επιχειρημάτων, με ταυτόχρονη παραπομπή σε πλούσια νομολογία και θεωρητικές προσεγγίσεις.
5. Θα έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες που απαιτούνται για να εντοπίζουν και να αξιολογούν τις εξελίξεις τόσο της νομοθεσίας όσο και της νομολογίας αναφορικά με διάφορες πτυχές του δικαίου του ανταγωνισμού και να είναι σε θέση να διαμορφώσουν εισηγήσεις για αποτελεσματικότερη εφαρμογή των βασικών αρχών του δικαίου του ανταγωνισμού.
6. Θα έχουν εξοικειωθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό με την αναγκαιότητα παροχής άμεσων, εξειδικευμένων και επαρκώς τεκμηριωμένων νομικών γνωματεύσεων σε σειρά ζητημάτων Δικαίου του Ανταγωνισμού.

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος, οι φοιτητές θα καλύψουν τα ακόλουθα θέματα:

1. Θεμελιώδη στοιχεία και στόχοι του δικαίου του ανταγωνισμού της Ε.Ε.
2. Σχολές σκέψης της πολιτικής του ανταγωνισμού (Σχολή του Harvard, του Chicago, Ordoliberalism κ.λ.π.).
3. Ο εκσυγχρονισμός του δικαίου του ανταγωνισμού και η σχέση του με άλλες πολιτικές και νομοθετικά κείμενα της Ε.Ε..
4. Απαγόρευση οριζόντιων συμπράξεων (συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές).

5. Κάθετες συμπράξεις (έννοια, διακρίσεις, νομική αντιμετώπισή τους).
6. Έλεγχος μονομερούς αντι-ανταγωνιστικής (μονοπωλιακής) συμπεριφοράς: Απαγόρευση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης στην αγορά.
7. Έλεγχος των συγκεντρώσεων των επιχειρήσεων.
8. Ανταγωνισμός και υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.
9. Το διαδικαστικό δίκαιο του ανταγωνισμού (Κανονισμός 1/2003).
10. Δικαστική προστασία από παραβιάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού (αστική ευθύνη για παραβάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαίου του Ανταγωνισμού).
11. Κρατικές Ενισχύσεις (η αρχή της απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων και οι εξαιρέσεις του Άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε.).

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

«Interactive» διαλέξεις, ατομική μελέτη, ομάδες εργασίας, σύντομες παρουσιάσεις

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Εξέταση σε σύνθετα πρακτικά ερωτήματα, Εκπόνηση γραπτής εργασίας, παρουσιάσεις

Βασικά Διδακτικά Εγχειρίδια/Βιβλιογραφία:

Συγγραφέας	Τίτλος	Εκδότης	Έτος
R. Whish	Competition Law	Oxford University Press	2012
Λ. Κοτσίρης	Δίκαιο Ανταγωνισμού	Σάκκουλας	2011
Π. Αγησιλάου, Δ. Καλλή, Κ.Κλεάνθους	Η Πολιτική Ανταγωνισμού στην Κύπρο	Νομική Βιβλιοθήκη	2011
Γ.Τριανταφυλλάκης	Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού	Νομική Βιβλιοθήκη	2011
Γ.Αυγερινός	Εισαγωγή στο δίκαιο ανταγωνισμού της Ε.Ε	Νομική Βιβλιοθήκη	2011
Α. Μπουχάγιαρ	Αστική ευθύνη για παραβάσεις του Κοινοτικού Δικαίου του Ανταγωνισμού	Νομική Βιβλιοθήκη	2009
Ν. Ζευγώλης	Το Καρτέλ στο Δίκαιο του	Νομική Βιβλιοθήκη	2008

	Ανταγωνισμού		
G. Monti	EC Competition Law	Cambridge University Press	2007
T. Mollers, A. Heinemann	The Enforcement of Competition Law in Europe	Cambridge University Press	2007

Άλλα Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια/Βιβλιογραφία

Συγγραφέας	Τίτλος	Εκδότης	Έτος
Α. Γαβαλά	Η οικονομική αποτελεσματικότητα στον κοινοτικό έλεγχο συγκεντρώσεων επιχειρήσεων	Νομική Βιβλιοθήκη	2010
Ε. Σταματούδη	Κοινοτικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού & Διανοητική Ιδιοκτησία	Νομική Βιβλιοθήκη	2006
Χ. Συνοδινός	Δίκαιο Ανταγωνισμού και Συμβάσεις του Δημοσίου	Νομική Βιβλιοθήκη	2002